

ordentlig fort til vore Naboer baade mod Nord og mod Syd, her bliver ofte Tale om Kesser, der kun vare Timer eller maasse Minutter, indtil vor Grænse er naaet fra Naboriget. Deraf følger, at de Passagerer-skibe, der besøge en saadan Trafik, aldeles ikke ere indrettede paa Natteophold, og det har ogsaa vist sig i Esteraaret, at de deraf følgende Mlemper ere ganske overordentlig store. Jeg har tilfældigvis gjort personlige Erfaringer i den Retning. I Slutningen af Septembris kom jeg fra Udlandet ad Gedser-ruten. Vi kom om Bord paa et lille thst Skib, der efter de gældende Bestemmelser maatte medtage 400 Passagerer; der var ikke fra den danske Regerings Side truffet nogen som helst indskrænkende Bestemmelse i Anledning af Epidemien. Jeg ved heller ikke, om den danske Regering havde Ret dertil, det skal jeg lade være usagt, men Faktum er, at dette Skib havde Lov til at medtage 400 Mennesker til Karantænegrænser ved Gedser, hvor det saa skulde ligge i 48 Timer. Nu er der ganske vist mange Ting, om hvilke man er uenig, naar Taleren er om Koleraepørgsmaalet. Men der er dog ogsaa visse Ting, som regnes for ret bestemt fastslaaede. Der er jo saa at sige i alle Lande offentliggjort Anvisninger paa visse Forholdsregler, som det var godt at iagttage, naar der er Kolera, hvor man er, eller naar der er Fare for Koleraimitte. Det er f. Eks. blevet foreskrevet, at man omhyggelig skal undgaa Førelse. Det er imidlertid ikke saa ganske let, naar man i et barst Esteraar er henvist til et Natteophold med tyndt Tæppe over sig og i en Salon, hvor det trækker gennem alle Vinduer. Det er ogsaa foreskrevet, at man meget jævnlig, baade før og efter Maaltiderne skal vadske sine Hænder. Det er heller ikke let, naar man er henved 400 om et Vandfad. Vi vare nu saa heldige kun at være 22 om det, desuden var det i Reglen meget vanskeligt at opdrive Vand. Til samtlige 22 var der ogsaa kun 1 Haandklæde. Det er foreskrevet, at der skal iagttages omhyggelig Renlighed, hvad Klosetpørgsmaalet angaar. Vi vare de samme 22 om et Vandkloset, og i dette var der intet Vand. Yderligere var vedkommende Kloset ikke oplyst efter Kl. 10 om Aftenen, saa man kan let tænke sig, hvilken Tilstand der efterhaanden maatte fremkomme paa et saadant Sted, som kun en Gang i Døgnet blev rengjort. Alt dette forekommer mig alt andet end hygiejnisk, man kunde maasse endogsaa med Rette hælde det anti-hygiejnisk. Det manglede heller ikke paa bitre Udtalelser fra Passagererne. De henlagde, uvidende som de vare om dansk Lov-

givning, Ansvaret paa den danske Regering, uanset den Omstændighed, at vi sejlede under thst Flag, og man maatte virkelig ogsaa give dem Ret i det — det kunde ikke nægtes, at det var i Henhold til dansk Lov, og at det var paa dansk Søterritorium, vi besandt os under disse Omstændigheder. Ved en underlig Stæbnens Ironi indeholdt den eneste gamle Avis, der foresandtes om Bord, en Beskrivelse af det ny Fængsel ude paa Vesterbro, og denne Beskrivelse var uægtelig saa tiltalende, at vistnok mange af os ønskede os henflyttede til dette Fængsel i Stedet for det, vi havde. Der staar nemlig om det: „Hygiejnens nyeste Fremskridt ere tagne i Betragtning under hele Opførelsen: Vandklosetter, Bade, Dampluftvarmeapparat og fortrinlig Ventilation, der forsyner hver Celle med 1300 Kubikfod frit Luft i Timen og hver Sygecelle med mindst 3600 Kubikfod. Røttenet bliver Dampkøkken, i Badstueriet opstilles en Desinfektionsovn“ o. s. v. Saaledes vare vi ikke stillede; vi vare, tror jeg nok, jeg tør sige, saa uheldig stillede i hygiejnisk Henseende som mulig, vi savnede desuden fuldstændig Lægefilin. Der var ikke i den Tid, jeg var om Bord, nogen Lægeautoritet paa Skibet indtil den Dag, vi skulde forlade det. Det blev sagt os, at Lægen opholdt sig i Nykøbing. Naar man befinder sig som kolerafordægtig sammen med en hel Del andre ligestillede Folk, saa er det ikke videre fornøjeligt at vide, at man kan gøre Regning paa en Læge, som skal komme kørende med et Lokomotiv fra Nykøbing til Gedser, naar Sygdommen kan gøre det af med en i Løbet af 1/2 eller 1 Time. Jeg ved ikke, hvad Lægerne formaa at udrette i saadanne Tilfælde, men det er dog en Tilbøjelighed, vi alle have, at vi ikke gerne ville dø uden Læge. Det forekommer mig, at en saadan Ordning eller Mangel paa Ordning af Forholdene ikke kan siges at være human, den er absolut inhuman, og det er noget strengt at forlange, at Folk, der af Hensyn til det almene Vel maa underkaste sig visse Gener, uden Nødvendighed skulle stilles under saa uheldige og faresulde Forhold. Dette forekommer mig ogsaa stridende mod den Tendens, der ellers er, saa godt kendt her i Landet, at man skal søge at gøre Adgangen til Landet saa behagelig og Landet i og for sig tiltalende og rart for Turister som muligt. Det er blevet gjort gældende, naar man, som det ofte har været Tilfældet her, har drøftet Spørgsmaalet om den meget kostbare Station ved Helsingør, at det var noget, man skyldte Hensynet til den Omstændighed, at det var en Grænsestation, som skulde præsentere sig i en smuk Skikkelse. Jeg